

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quibus admiranda, quibusue imitanda sit beata Maria Magdalena. Sermi. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

batur nulli à Domino viam perfectionis ostendi, qui habens vnde valeat erudiri, doctrinam seniorum vel instituta contempserit, parvipendens verba illa. *Interroga patrem tuum & annuntiabit tibi, maiores tuos, & dicent tibi.*

Deut 31.

Itaque hac humilitate discretio, & non solum discretio, sed etiam quam tertio loco posueram, obedientia hilaris generatur: vnde scilicet puer in religione ceu futuri profectus quodam prælagio ornatur. Siquidem hæc modo nouitium omnibus reddit amabilem atque commendabilem, nec quisquam facile potest non optima sperare de illo, quem viderit ad contemnendas proprias voluntates, & superiorum exequenda iussa, non vultu in rugas contracta, aut lento & difficili gradu, sed alacriter hilariterque propere. Possent quidem multa in huius laudem virtutis dici, sed quia sapius de ea dixisse me memini, hoc loco supersedeo. Tamen hortor, nedum nouitios sed & vos omnes alios fratres charissimi, vt nihil obedientiæ præponatis. Quicquid contra obedientiam Deo obtulerimus, non habebit laudem vel meritum, sed supplicium. *Multa sile*, id est, virtutes congregauerunt diuitias meritorium, sed obedientia supergressa est vniuersas: quia si vera sit, nunquam suo caret etiam ingenti præmio: cum tamen multa fiant bona, quæ quia ex propria voluntate profecta sunt, parum aut nihil meriti comparant ob vitia illis admixta. Præstet nobis Dominus Iesus per merita sanctissimi Præcursoris sui, vt quæ hæctenus dicta sunt reipsa exequamur ad laudem & gloriam ipsius, Amen.

Obedientiæ
quenam po-
tissimum
nouellas
plantas de-
ceat.

Prou 31.

IN SOLENNITATE BEATISSIMÆ MARIÆ Magdalenæ.

Quibus admiranda, quibus sue imitanda sit B. Maria Magdalena.

Sermo I.

VIDES hanc mulierem? Luc. 7. In cæteris festis sanctorum fratres charissimi, tamen si celebritas ipsa diei nobis pariat gaudium, & sacra gestorū lectio ad emendationis vitæ nos inuitet exemplum: est tamen quorumlibet ferme sanctorum solennitas eatenus nobis aliena, quatenus de illorum innocentia, & sanctitate duntaxat agitur, quæ à nobis peccato obnoxiijs, vt imitari possit, penè desperatur. Porro hodie sanctissima Magdalenæ, haud aliter ac proprio sancto ex ordine nostro, hoc est, ex ordine peccatorum festū agentes, gratulamur: & quod peccatrix conuersa ad summum sanctitatis gradum euecta sit, consolamur. Idcirco sacra Euangelicæ historiæ lectio ante mentis oculos hodie nobis spectaculum proponit, quod si accurata cōsideratione intro recipiatur, non potest cordis nostri duritiam non compungere, scindere, vulnerare. Introducitur namque mulier peccatrix, nō minus vanitate, quam nobilitate insignis, peccati laqueus, diaboli rete, seductrix animarum, ex prædicatione Domini atque occulta eiusdem inspiratione in vas electionis gratissimum conuersa, veniens ad Iesum & suæ turpitudinis conscia, non in faciem, non ante oculos creatoris sui audens comparare: sed præ verecundia stans retro, ex humilitate secus pedes Domini Iesu, propter dolorem, & contumitionis abundā-

Luc. 7.

PPP 3

uam

Rom 6.

Magdalena
quò se totà
Christi ob-
sequio man-
ciparit.
Cōuersionis
perfectio
quanta.

Charitas o-
pera nostra
Deo accepta
reddat.

Quantæ sit
temeritatis
peccatorem
aliquem
spernere,
aut se illi
anteferre.

Gala 1.
Gregor.

Familiaritas
Christi erga
Magdalena
quanta.

tiam lachrimis domini pedes rigans, ex feruenti deuotione lanans, & capillis tergens, præ amore denique inimitabili eisdem domini sui pedes inuoluntate nenter osculans & vngens, vt obseruaret illud, quod postea docendum erit ab Apostolo, hoc est: Quemadmodum exhibuerat membra sua feruire in mundicia & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibebat membra sua feruire iustitiæ in sanctificationem. Si quidem corpus totum ad Christi obsequium conuersioni & penitentiæ dedit. Animam totam pietatis affectibus liquefecit, spiritum denique totum diuinæ dilectioni atque dulcedini immergit. Hoc primum eius holocaustum. Hæc prima conuersionis perfectio. Hæc subito nascentis penitentiæ eius exordium. Quid de eius progressu sperandum est, quæ iam iamque conuersa, multis, qui in lethale peccatum nunquam sunt prolapsi, inuenitur præstantior? Non ieiunia, non preces numerosæ, non alia penitentiæ opera (quibus fortasse Simo ille leprosus diuitem se peccabat) habebat, sed tamen magnam habebat: charitatem: qua sola sit vniuersa, orationes, & cætera id genus penitentiæ opera externa, ex charitate quam germina ex radice enata, Deo sint accepta. Proinde cum à peccato surrexerit altiori gradu charitatis perfectior etiam necesse est fuerit merito essentiali, omnibus, qui inferiori gradu stabant charitatis, quantislibet, alioqui bonorum numero antecederent. Quippe cum essentialiter meritum (quod & præmium beatæ fruitionis essentialiter redditur) non ex operibus, sed ex charitate, qua opera fiunt, sit metiendum. Vnde liquet etiam quæ sit temeritatis, quanti periculi, homini etiam peccatori se anteferre, aut illum despiciere, tamen in illo non videantur opera bona aut exercitia bonis acerbis alijs paria, quandoquidem fieri potest, vt subito conuersus maiore surrexerit charitate, maiori ducatur deuotione ad ea, quæ facere iam incipit aut fecerit, quam is, qui multo tempore, & multis sudauit operibus, & minori tempore steterit charitate. Neque enim necessarium est, vt conuersus à peccato ad Deum à primo seu infimo charitatis gradu incipiat, sed fieri potest, vt resurgendo subita mutatione à Deo in altiore gradum statuatur, quam alius est, qui multis annis Deo seruiuit. Donum Dei est hoc: & cui licebit inde murmurare aut querere, cur ille plus, alter minus accipiat? Nolo tamen qui blandiatur sibi de sola magna charitate, quæ nulla est si manet ociosa. Operatur enim magna, si est. Si verò operari renuit, charitas non est. Quæ propter beata Magdalena charitate ardens lumino opere curauit in virtutibus sese exercere. Quippe quæ totam se (vt dixi) Christo in obsequium mancipauit, totam se sacrificauit, totaque eidem semper deinceps adhæsit, ideo peccatorum suorum remissionem, obsequij laudem, tantamque à Domino saluatore suo gratiam obtinuit, vt non solum à peccatis munda prædicaretur, verum etiam per omne tempus vitæ suæ familiarissima discipula, filia dilectissima, de tanquam sponsa castissima eius haberetur. Nusquam (quod puto) ex canonicis scripturis liquet, quod post beatissimam matrem suam Dominus Iesus, cuius sanctorum maiorem aut tantam familiaritatis dignatus sit gratiam impartiri, quantam vel Ioanni suo consobriño, vel Mariæ exhibuit Magdalene. Quis enim ita suauiter legitur ad penitentiam attractus? Cum quo sic amicabiliter est dominus conuersatus? Cum quo tam libenter hospitatus? Cum sic ad pedes sedendi prædicauit? Quem ita sollicitus excusauit? Quem præsentem

tem atque audientem adeo laudauit? Cuius orationem tam cito exaudiuit? Cui lacrimanti sic collachrimatus est? Quem ex peccatorum fordibus conuersum ad contemplationis apicem, ad omnis sanctitatis perfectionem subito sic euexit? Præterea quod mundo dederit illam in conuersionis speculum, pœnitentiæ exemplum, virtutis simulachrum, & stupendum etiam summis anachoretis contemplationis miraculum. Quam tamen non tantum admirandam quantum præposuit & voluit nobis imitandam, dicēs vnicuique nostrum: *Vides hanc mulierem? Vides? Mirare & imitare.* Mirare eius excellentiam in perfecta conuersione. Mirare eius vehementiam in lacrimosa compunctione. Mirare eius verecundiam in pœnitentissima sui cognitione. Mirare eius humilitatem in sui detestatione. Mirare eius sinceritatem in ardentissima delectatione. Mirare eius fidelitatem in castissima adhesionem. Mirare eius constantiam in feruente deuotione. Mirare illius præminentiam in amorosa contemplatione. Mirare & imitare. Non tibi virum propono, non immaculatam innocentiam tibi exemplar præfigo: sed mulierem & hanc peccatricem, hoc est, non tam sexu, quam peccati corruptione fragilem.

Frates, hanc cum omnibus tum præcipue nobis Carthusiensibus & pœnitentibus conuenit amare, venerari, imitari, ceu cuiuslibet propriam, vel saltem communem ordinis patronam. Patronam dico, non ob hoc tantum, quod eius exemplo statuerit ordo eremiticum seruare rigorem, se cretamque æmulari solitudinem, sed quod pene omnes quotquot ad ordinem venimus, ex magnis peccatis, ex innumeris periculis, non secus ad monasterium, quam ad Christi pedes confugientes cum Magdalena saluati sumus.

Cæterum, quid prodest ad pedes Domini confugisse, quid iuuat multa peccatorum & vincula & retia euasisse, quid denique confert ad pœnitentiæ locum venisse, si pœnitentiæ opera & veræ conuersionis argumenta nos Deo non commendent? Inaniter gloriabimur Magdalene nos esse discipulos, Magdalene exemplo conuersos, si operum Magdalene non fuerimus sectatores. *Sisili,* inquit Dominus, *Abraham estis, opera Abraham facite.* Si sub Magdalene patrocinio sumus, si eius ad eremum exemplo confugimus, opera Magdalene faciamus. Ipsa feruentissimis lacrymarum imbribus peccata sua abluit, ipsa Deo semel reconciliata omnem deinceps noxam cauit, ipsa ardentissimo denique amore copulata Christo inseparabiliter adhæsit. Siquidem tantam absorbit vis amoris, vt Christum nec relinqueret prædicantem, nec desereret manducantem, sed comitaretur patientem, morienti adstaret, sepultum curaret, nunciaret resurgentem, videret (vt piè credi potest) ascendentem. Quanta dilectionis signum est, quod, moriente Domino in cruce, massam terræ cruore Domini madefactam collegit (vt hodie adhuc ostenditur) & in prædilecti memoriam sibi seruauit? Postremo, cum in celos assumptum corporeis non posset oculis cõtemplari dilectum, perinde ac si nihil in terris amodo sibi haberet relictum, è seculo cum non omnino posset corpore recessit mente. Nam ad vastissimam eremum fugiens, etsi hominum aspectus latuit, Deo tamen & angelis sanctis non incognita mansit. Quibus super quouis etiam alio pœnitente exultantibus, quantum ipsa gaudij illic fecerit, vel inde potest aduerti, quod septenis horis quolibet die angelorum manibus subleuata, æthereos iubilantium admissa sit audire concentus. Tanta namque

Luc. 10.
Luc. 7.
Matt. 26.
Ioan. 11.

Luc. 7.
Quibus admiranda quibusue imitanda sit B. Magdalena.

Quibus specialiter conueniat venerari ac imitari Magdalenam.

Luc. 10.

Ioan. 8.
Opera Magdalene nobis imitanda que sint.

Ioan. 19. 20.
Marc. 16.

Eremitica vita Magdalene qualis fuerit.

que angelorum reuerentia honorabatur mulier illa adhuc in terra coelestis, vt quocunq; voluisset progredi, non pedum obsequio, sed ductu veheretur angelico.

Exorandi
pro nobis
privilegium
singulare.
Ioan. II.

Matt. 21.

Luc. 10.

Phil. 3.
Bernardus.

Labores ma-
nuum cur in
monasterijs
institui sint

Ad extremum, in gloriam Domini sui recepta gaudet nunc gaudio innarrabili. Vbi, sicut olim in terris nobis profuit exemplo, ita nunc succurrit & fouet nos intercessione, merito ac patrocinio. Singulare namq; creditur habere exorandi pro nobis privilegium, cui singularem familiaritatis gratiam donatum est habere ad Christum. Nam si adhuc in mortali corpore constitutam adeo dilexit Dominus, vt videns eam contristatam tristaretur, videns lachrymantem lachrymaretur, Lazari namq; ob gratiam eius, qua necdum verbo, sed affectu duntaxat orauerat, mortuum suscitaret, quanto magis diuinis amplexibus iam praeuenta, ac super omnia bona Domini sui constituta, maiorem quoque impetrandi gratiam creditur consecuta, vt sicut eius conuersione Domini immensam benignitatem cognouimus, ita et eius intercessione Domini misericordiam etiam sentiamus. Astipulatur huic sententiae, quod beata quoque ipsa Magdalena per reuelationem cuiusdam Sophiano ordinis nostri olim sibi deuote significauit, post beatissimam Dei matrem in coelis non esse ad obtinendam veniam poenitentibus se congruentiorem atq; potentiolem. Sed iam ad nos redeamus. Ecce, inquam omnes exemplo Magdalena sumus conuersi, omnes e seculo ad poenitentiam vocati. Ecce omnes non aliter atq; preciosae essemus gemmae, a Deo sumus selecti, & in monasterium reconditi. Aspiciamus interiora nostra quantum poeniteamus, quantum & quid diligamus, quid nos moueat, quid afficiat, quid alliciat, hinc pensemus quantum sumus bonis secularibus meliores. Nunquid non meliorem partem elegisse dicimur? Nonne speciosa Ecclesiae columna predicamur? Et quis exemplo nostro conuertitur? quis aspectu nostri compungitur? Contemplatiui vocamur, & penè quid contemplatio sit, ignoramus. Spirituales dicimur, & tamen (si alia non sunt) phantasijs, immortificata desiderijs, & vaniloquijs praepediti, interna negligimus. Congemiscamus, simul emendemus, simul proficiamus, simul alter pro altero oremus, vt sicut modo in praesentis vitae miseria iungimur, ita in futura beatitudinis gloria non separemur. Videamus vocationem nostram. Ad hoc desertum venimus, vt ab omnibus mundanis liberi, vni Deo placere curemus. Igitur qui retro sunt obliti, ad anteriora nos extendamus. In via Dei, inquit Bernardus, non progredi, est retrogredi. Et alius quidam: In ascensu montis contemplationis quiescere, est descendere. Cauendum tamen ne vt quidam, ex his verbis Bernardi non satis sobrie intellectis sumat occasionem a quibus indiscretionis & sui destructionis: quasi in solis spiritualibus Deo oporteat semper vacare. Quod cum pleriq; ita putant, volunt propterea adeo cibo abstinere, vt naturae vim inferant, & digestionem non sentiant, hoc est, adeo tenui volunt vt alimonia, vt factio etiam prandio, cum vis digestiua suam actionem habeat, ipsi eandem ingenij perspicacitatem, eandem spiritus libertatem atq; agilitatem sentiant, quam sentiebant in aurora. Hoc quid aliud est, quam naturae vim inferre? aut naturam non naturam facere. Non sine causa viri sanctissimi, Antonius, Basilius, Benedictus, ceteriq; patres in Aegypto omnes, instituerunt manuum labores fieri, idq; maxime post prandium, credentes nullum

nillum posse sine opere monachum perseverare: propterea quod aut spiritu, aut corpore aut utroque deficiat. Et certe aliter invenire rarissimum est. Accedit quod ordo quoque noster tempora distinxit, instituentisque externis, quæ item internis seu spiritualibus locanda sint. Siquidem neque corpore solo, neque spiritu solo, sed utroque constamus, & utriusque morè gerere necesse est. Huic aut illi soli indulgere, est seipsum destruere. Adde quod anima finitæ est virtutis, & varias habet potentias, quarum si quando una viget magis in actu suo, interim lentescunt aliæ. Aliter ieiuni, aliter post cibum excluso etiam omni peccato & crapulæ vicio, sumus dispositi. Quapropter (iunioribus loquor) vivite secundum ordinis institutionem. Reddite quæ sunt spiritus, spiritui, & quæ sunt corporis, corpori. Quando dormiendum est, dormiatis: si vigilandum, vigiletis: si operandum, operemini: si vacandum, vacetis. Interpolationem exercitiorumque mutationem facere, item spiritus exercitia interrumpere, ut confortatus spiritus in vigore perseveret, denuoque ad sua redeat, non est deficere, non est retrogredi, non est descendere, sed progredi & proficere: quia hæc non agit dissolutio sed discretio. Admittatur ergo manualia exercitia, sed honesta & utilia: & quoad fieri potest in solitudine moderatè ac tempore statuto, atque ut dixi, propter spiritualia. Et rursus exerceantur spiritualia, idque ferventer ac acriterque tempore suo. Vbi etiam observandum est, ut quæ ex debito tenemur, omnino anteferenda sciamus cæteris quæ propria voluntas aut devotio suggerit. Si ita fecerimus, & corpore & spiritu sani integrique manebimus, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

Ordinatè
quam in
monasteriis
vivendum
fit.

IN EADEM SOLENNITATE.

Amoris erga Deum quinque conditiones quæ sint.

Sermo II.

Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. Lucæ 7. Speculum hodie charissimi fratres oculis nostris obijcit Evangelica lectio, veræ poenitentiaræ in se continens imaginem, Mariam scilicet Magdalenam, ex Aethiopiâ in candidissimam, ex cornice in columbam, ex procaci in verecundam, ex superba in humilem, ex lubrica in castissimam, ex filia diaboli, in Dei filiam, in Dei amicam, in Dei sponsam electissimam subito conuersam: & (ut simul omnia dicam) ex luto & carcere mortalis vitæ, ad celestis regni solium translata. Huius autem tam celeris tamque felicitis mutationis causa, fuit conuersio amorosa ad Christum, non quasi ad pium hominem tantum, sed etiam clementissimum Deum. Vnde factum est, ut dolore confestim vehementissimo cor eius scinderetur, quo simul omnia quæ antegesserat mala, lugens detestabatur: Accederet etiam studium infatigabile placandi (quantopere possit) quem contempserat optimum: denique & devotione vberissima tota liquefieret, satagens illi quem offenderat, commendare sese atque acceptam reddere, flendo, obsequendo, osculis demulcendo, & cætera id genus exhibendo, quibus pectoris sui fervorem ardentius excitaret, & futura probitatis ac fidelitatis erga Christum indicia clariora ostenderet.

Speculivere
poenitentiaræ.

Qqq

Nec